

Nr 132

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; given Stockholms slott den 20 mars 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

GUSTAF ADOLF.

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Förslag framlägges till vissa ändringar i stämpelförordningen, föranledda av annan lagstiftning. Härjämte föreslås bl. a. en av kostnadsutvecklingen betingad höjning av stämpelavgiften å vissa avskrifter.

Förslag
till
förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften

Härigenom förordnas, att 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 6 och 7 §§ nämnda undantag och med iakttagande av vad i 4 § stadgas om inteckningskontrollstämpel, denna tariff.

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Avskrift</i> av vattenbok; se <i>Vattenbok</i> .										
» av handling, på grund av vilken lagfart, inteckning eller annan inskrivning sökes, varje ark	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
» annan, varje ark	2	—	2	—	2	—	2	—	2	—
<i>Bevis</i> av justerare					<i>fritt</i>					
» om passertillstånd					<i>fritt</i>					
» om uppvisning										
<i>Protokoll</i> , varigenom ämbete eller tjänst tillsättes; lika med <i>Fullmakt</i> .										
» angående fullmäktigval, då protokollet tillställs den valde					<i>fritt</i>					
» angående förordnande										

7 §.

Från stämpelavgift — — — kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:

- häftad person — — — och behandling;
hälsovårdsnämnder;
innehavare av — — — och kommun;
kommuner i ärenden angående bidrag och lån av statsmedel till främjande av bostadsförsörjningen;
kommuner, vägnämnder — — — tjänsten; och
överförmyndare.
Expedition, som — — — från stämpel.
Frihet från — — — förvärva jordbruksfastighet.
Under förutsättning av ömsesidighet skall frihet från stämpel äga rum i fråga om körkort, som utfärdas för främmande makts i Sverige anställda diplomatiska befattningshavare och lönade konsulter samt, enligt bestäm-

¹ Senaste lydelse av 3 § se 1958: 197 och av 7 § se 1957: 167.

mande av ministern för utrikes ärendena, deras familjemedlemmar. Uppgifter om de beskickningar och konsulat, som härvidlag komma i fråga, ävensom beträffande övriga förhållanden av betydelse för stämpelfrihet, skola genom utrikesdepartementets försorg fortlöpande lämnas vederbörande körkortsutfärdande myndigheter.

Konungen äger — — — utländska hamnar.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1959, dock att bestämmelsen i 7 § angående stämpelfrihet för hälsovårdsnämnder skall gälla från och med den 1 januari 1960.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 mars
1959.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *vissa ändringar i stämpelförordningen* och anför därvid följande.

I. Ändring i anledning av ny lydelse av 51 § kommunala vallagen

Vid årets riksdag har antagits ett i propositionen nr 26 framlagt förslag till lag om ändring i kommunala vallagen den 6 juni 1930 (nr 253) m. m. Lagändringen, som träder i kraft den 1 juli 1959, innebär bl. a. att i 51 § kommunala vallagen införts ett stadgande av innehåll, att länsstyrelse eller magistrat som verkställt röstsammanräkning vid val av fullmäktige skall utan avgift låta tillstålla envar fullmäktig, som befunnits vald, ett utdrag av förrättningsprotokollet i vad det rör honom. Protokollsutdraget tjänar härvid som underrättelse till den valde om att han utsetts till fullmäktig. Motsvarande ordning för underrättelse om valutgången gäller f. n. vid val av landstingsmän, varvid emellertid enligt 51 § första stycket kommunala vallagen protokollsutdraget tillika gäller som fullmakt för den valde. För fullmäktig skall utdraget däremot icke ha karaktären av fullmakt.

Stämpelfriheten för landstingsmans protokollsutdrag kommer till uttryck i 3 § stämpelförordningen genom att »Fullmakt, annan» anges vara fri från stämpel. Protokollsutdrag för fullmäktig skulle emellertid med stämpelförordningens nuvarande lydelse — i strid med vad kommunala vallagen härvidlag efter ändringen innehåller — stämpelbeläggas såsom »Protokoll, som eljest utgives», d. v. s. lika med avskrift. Stämpelfriheten för fullmäktigs protokollsutdrag bör följaktligen särskilt inskrivas i 3 § stämpelförordningen. Motsvarande ändring i expeditionslösenförordningen torde få anmälas i annat sammanhang.

II. Ändring i anledning av kungörelsen om passertillstånd

Enligt övergångsbestämmelserna till kungörelsen den 16 maj 1958 (nr 273) om passertillstånd har legitimationskungörelsen den 15 juli 1944 upphört att gälla den 1 januari 1959. I samband härmed har de enligt sistnämnda

kungörelse förekommande legitimationskortet och särskilda passertillståndet ersatts av tjänstekort och passertillstånd. Passertillstånd meddelas enligt 2 § av den myndighet eller det företag som ansvarar för skyddet av det objekt, som tillståndet skall avse, och upptages i särskild handling eller tecknas på tjänstekort eller annan identitetshandling.

Legitimationskort och särskilt passertillstånd utfärdades enligt praxis utan avgift. Avgiftsfrihet synes böra gälla även passertillstånd, som utfärdas enligt de nya föreskrifterna. Därest särskild föreskrift om stämpelfrihet för bevis om passertillstånd ej intages i stämpelförordningen torde av 3 § i dess nuvarande lydelse följa, att stämpelavgift skall utgå såsom för »Bevis, annat». Med hänsyn härtill bör i 3 § stämpelförordningen stadgas att bevis om passertillstånd är stämpelfritt. Motsvarande ändring i expeditionslösenförordningen torde få anmälas i annat sammanhang.

III. Ändring i anslutning till ny hälsovårdsstadga

Kungl. Maj:t utfärdade den 19 december 1958 ny hälsovårdsstadga (nr 663), vilken träder i kraft den 1 januari 1960. Propositionen i ämnet (nr B 46/1958) utarbetades på grundval av ett av hälsovårdsstadgekommittén avgivet betänkande (SOU 1953: 31). Under sitt arbete upptog kommittén till övervägande jämväl frågan, huruvida hälsovårdsnämnd borde åtnjuta befrielse från stämpelavgift vid fullföljd av talan i hälsovårdsärende, samt uttalade härvid att, enär sådan fullföljd måste anses ingå såsom ett led i nämndens arbete med inseendet över den allmänna hälsovården, nämnden borde vara befriad från avgift för utslaget. Kommittén erinrade i detta sammanhang om att barnavårds-, fattigvårds- och nykterhetsnämnder i viss utsträckning åtnjöt sådan stämpelfrihet. Från denna utgångspunkt framlade kommittén i betänkandet ett förslag till förordning om ändrad lydelse av 7 § stämpelförordningen, varigenom hälsovårdsnämnd skulle befrias från stämpelavgift. I propositionen uttalades att frågan om stämpelfrihet finge bedömas i samband med andra ändringar under år 1959 i stämpelförordningen.

Såsom hälsovårdsstadgekommittén anfört måste det anses ingå i hälsovårdsnämnds överinseende över hälsovården att även i högre instans bevaka det allmännas intresse på hälsovårdens område. Med hänsyn härtill synes hälsovårdsnämnd böra åtnjuta befrielse från stämpelavgift. Bestämelse om nu berörda stämpelfrihet bör intagas i 7 § stämpelförordningen. I följd av stadgandet i 5 § tredje stycket expeditionslösenförordningen erfordras ej någon ändring i sistnämnda förordning.

IV. Ändring av stämpelavgiften å avskrifter

Å avskrifter, som tillhandahålles av myndigheter, utgår — med bortseende från avskrifter av vissa särskilt angivna handlingar — stämpelavgift och i förekommande fall lösen med sammanlagt tre kronor per ark el-

ler, om myndigheterna tillhör de under fjärde och femte avdelningarna i stämpelförordningen upptagna (överrätter, centrala ämbetsverk, statsdepartement m. fl.) fyra kronor per ark. I fråga om avskrift av handling, på grund av vilken lagfart, in-teckning eller annan inskrivning sökes, utgör avgiften per ark dock sammanlagt endast en krona.

Enligt åtskilliga författningar åligger det part eller annan sökande att, vid ingivande av handling till myndighet, vid handlingen föga en eller flera avskrifter. Bifogas ej avskrift skall sådan utföras av myndigheten på den enskildes bekostnad.

I en till finansdepartementet inkommen skrivelse har häradshövdingen i Gärd och Albo domsaga A. Schedin hemställt om höjning av avgifterna å avskrifter i inskrivningsärenden ävensom vissa andra avgifter i sådana ärenden. Vidare kan nämnas, att i en motion vid innevarande riksdag (II: 365) av häradshövdingen Nils G. Fröding m. fl. föreslagits höjning av bl. a. stämpelavgiften å avskrifter. Motionen har ännu icke behandlats av riksdagen.

I sammanhanget må erinras om att utredning genom särskilt tillkallad sakkunnig för närvarande pågår angående stämpel- och lösenförordningarna. I utredningens uppdrag ingår bl. a. att pröva frågan om den lämpliga storleken av de i förordningarna upptagna avgifterna. Utredningens arbete kan emellertid icke beräknas bliva avslutat i sådan tid att därav betingade förslag kan framläggas för årets riksdag.

Uppenbart är att avgifterna å avskrifter i inskrivningsärenden numera framstår såsom för låga. Dessa avgifter synes icke ens tillnärmelsevis motsvara statsverkets självkostnader för arbetets utförande. I den förutnämnda till finansdepartementet inkomna skrivelsen och i motionen II: 365 har också framhållits hurusom sökandena i stor utsträckning finner det vara med sin fördel förenat att låta avskrifterna utföras genom inskrivningsmyndigheternas försorg.

Med hänsyn till den pågående utredningen är jag för närvarande icke beredd att föreslå någon mera allmän höjning av lösen- och stämpelavgifterna. Utan att det blivande ställningstagandet till utredningens förslag föregripes, synes emellertid avgifterna för avskrifter i inskrivningsärenden, sammanlagt en krona per ark, böra höjas redan nu. Avgifterna bör lämpligen bestämmas till samma belopp, fyra kronor per ark, som nu utgår under fjärde och femte avdelningarna i lösen- och stämpelförordningarna för vanliga avskrifter (»Avskrift, annan»). Härav påkallad ändring i lösenförordningen torde få anmälas i annat sammanhang. Även avgifterna för avskrifter i allmänhet under första—tredje avdelningarna synes böra höjas från tre till fyra kronor per ark. Sistnämnda höjning erfordrar icke någon ändring av lösenförordningen.

V. Ändring beträffande ärenden angående bidrag eller lån av statsmedel till främjande av bostadsförsörjningen

Jämlikt 2 § lagen den 10 juli 1947 (nr 523) om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande är kommun skyldig att genom lämpligt kommunalt organ förmedla lån och bidrag, som utgår av statsmedel i syfte att främja bostadsförsörjningen inom riket, ävensom i övrigt, i den omfattning Kungl. Maj:t närmare bestämmer, biträda vid handhavandet av den statliga låne- och bidragsverksamheten för bostadsförsörjningsändamål.

I kungörelserna den 24 maj 1957 om familjebostadsbidrag (nr 358), om egnahemslån m. m. (nr 359) och om tertiärlån m. m. (nr 360) hänvisas till förutnämnda lag samt meddelas närmare bestämmelser om organ för kommuns befattning med bidragsverksamheten resp. låneförmedlingen och därmed sammanhängande verksamhet (förmedlingsorgan). Jämlikt kungl. brev den 29 augusti 1958 till bostadsstyrelsen angående statsbidrag till anordnande av specialinredda lägenheter för rörelsehindrade invalider skall i fråga om handläggningen av ärenden rörande dylika bidrag i tillämpliga delar gälla de regler som föreskrivits för ärenden rörande bl. a. lån av ovan angivet slag.

Av en inom bostadsstyrelsen verkställd utredning framgår att kommun i samband med ifrågavarande verksamhet är skyldig att inhämta och i vissa fall till bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnderna lämna uppgifter om bl. a. sökandes taxerade eller beskattningsbara inkomst eller om taxeringsvärde för fastighet. Uppgift om beskattningsbar inkomst erfordras sålunda i fråga om familjebostadsbidrag för utrönande av om förutsättningarna för sådant bidrag föreligger men även i ett senare skede i samband med bostadsstyrelsens prövning av frågan om kommun skall beredas ersättning av statsmedel för utbetalade bidrag. Kommun har vidare att i yttrande över ansökan om förbättringslån lämna uppgift om beskattningsbar inkomst. När det gäller ansökan om egnahemslån och om statligt bidrag till invalidlägenhet har kommun att i sitt yttrande vitsorda sökandens uppgift om taxerad inkomst. Slutligen kan nämnas, att kommun i fråga om ansökan om egnahemslån samt ansökan om tertiärlån m. m. skall vitsorda av sökanden lämnad uppgift om fastighetens taxeringsvärde, medan kommun i fråga om ansökan om övertagande av lån (förbättringslån, egnahemslån, tertiärlån, tilläggs lån eller motsvarande äldre låneformer) skall lämna uppgift om taxeringsvärdet på ifrågavarande fastighet.

Från bostadsstyrelsen har vidare inhämtats att kommun, när den ej har taxeringslängderna tillgängliga och i den mån uppgift skall lämnas till bostadsstyrelsen eller länsbostadsnämnd, är hänvisad till att begära sådan uppgift hos vederbörande lokala skattemyndighet.

Beträffande frågan huruvida kommun skall vara skyldig att för infordrad uppgift av angivet slag erlägga stämpelavgift (för »Bevis, annat») har tidigare utbildat sig skiftande praxis. Kungl. Maj:t har emellertid i ett beslut den 25 juli 1958 lämnat utan bifall en ansökan av ett förmedlingsorgan —

som i ett ärende rörande familjebostadsbidrag införskaffat utdrag av taxeringslängd, vilket stämpelbelagts — om att stämpelavgiften måtte restitueras.

Enär den förmedlande verksamhet, som kommun i nu förevarande avseende bedriver, åligger kommunen enligt lag och närmast är att jämföra med statlig lokalförvaltning synes ifrågavarande uppgifter böra lämnas kommunen utan stämpelbeläggning. Bestämmelse om dylik frihet från stämpelavgift bör intagas i 7 § stämpelförordningen. I följd av stadgandet i 5 § tredje stycket förordningen om expeditionslösen erfordras ej någon ändring i sistnämnda förordning.

VI. Ändring beträffande stämpelavgiften å körkort för utländska diplomater m. fl.

Enligt gällande bestämmelser i stämpelförordningen utgår stämpel med tio kronor för vanligt körkort, gällande för bil eller motorcykel. Körkort utfärdas av länsstyrelse.

Utlänning, som besöker vårt land, får i allmänhet här använda sitt nationella körkort eller s. k. internationellt körkort under förutsättning att det är fråga om tillfällig vistelse här i riket. Denna rätt upphör om utlänningen tager stadig hemvist här. Vidare äger polismyndighet under vissa förutsättningar tilldela utlänning s. k. turistkörkort. Detta gäller för ett år.

Utlänningar, som är anställda vid främmande stats beskickning eller konsulat i Sverige, torde, såvitt nu är fråga, i allmänhet få anses ha sin hemvist här i riket. För att äga rätt att föra bil eller motorcykel i Sverige måste de sålunda i regel skaffa svenskt körkort. Härvid utgår stämpelavgift i vanlig ordning. I vissa länder, exempelvis Förenta Staterna, kan å andra sidan där anställda utländska diplomater och lönade konsulter kostnadsfritt erhålla sådana inhemska körkort, till vilka de efter fullgjorda prov eller på annat sätt må vara berättigade.

Genom kungörelsen den 6 februari 1959 (nr 19) angående förrättnings-taxa för statens bilinspektion, vilken kungörelse trätt i kraft den 1 mars 1959, har införts frihet i vissa fall från den avgift som skall utgå till bilinspektionen vid avläggande av förarprov. Sålunda skall, under förutsättning av ömsesidighet, avgift icke utgå för sådant förarprov, som avlägges av främmande makts i Sverige anställda diplomatiska befattningshavare eller lönade konsulter samt, enligt bestämmande av ministern för utrikes ärendena, deras familjemedlemmar. Uppgifter om de beskickningar och konsulat, som härvidlag kommer i fråga, ävensom beträffande övriga förhållanden av betydelse för avgiftsfrihet, skall genom utrikesdepartementets försorg fortlöpande lämnas bilinspektionen.

I sammanhanget må erinras om att — under villkor av ömsesidighet — bil, tillhörande utländsk undersåte vid främmande makts härvarande beskickning eller konsulat, är befriad från fordonsskatt och därmed även från den särskilda omsättningskatten å motorfordon.

I likhet med vad som skett i fråga om avgiften vid avläggande av förarprov synes även befrielse från stämpelavgiften å körkort böra kunna medgivas främmande länders härvarande diplomater m. fl. Föreskriften här- om, som bör intagas i 7 § stämpelförordningen, kan lämpligen utformas på motsvarande sätt som bestämmelsen rörande förarproven. Särskild ändring av expeditionslösenförordningen är icke erforderlig.

VII. Departementschefens hemställan

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 3 och 7 §§ förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften*.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ingrid Qvarnström